

V Bruselu dne 2.10.2020
COM(2020) 629 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010 ze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (nařízení EU o dřevu)

Dvouletá zpráva za období březen 2017 – únor 2019

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010 ze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (nařízení EU o dřevu)

Dvouletá zpráva za období březen 2017 – únor 2019

1. Úvod

Evropská unie (EU) přijala nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010 ze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky¹ (dále jen „nařízení o dřevu“) jako součást provádění akčního plánu EU na prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví (FLEGT)².

Obchodování se dřevem hraje v EU významnou roli. Podle Eurostatu byly na vnitřní trh v letech 2008–2018 uvedeny 2,3 miliardy tun dřeva a dřevařských výrobků³ (v hodnotě více než 1,3 trilionu EUR); 25 % tohoto dřeva bylo dovezeno ze zemí mimo EU a část zbývajících obchodu v rámci EU může tvořit obchod se dřevem nebo dřevařskými výrobky, které byly do EU původně dovezeny. Odvětví využívající dřevo v rámci EU, měřeno hrubou přidanou hodnotou, dosáhlo v roce 2018 hodnoty 129 miliard EUR (7,1 % z celkové výroby) a zaměstnávalo 3,1 milionu lidí (10,5 % z celkové výroby) kromě Spojeného království⁴.

Nařízení o dřevu je v EU použitelné od března 2013. Jako obchodní opatření je použitelné pro Evropský hospodářský prostor (EHP), a proto se vztahuje i na Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

Nařízení o dřevu stanoví tři hlavní povinnosti:

1. Zakazuje uvádět poprvé na vnitřní trh v rámci obchodních aktivit („uvádění na trh“) nezákonně vytěžené dřevo (tj. dřevo vytěžené v rozporu se zákony země, ve které byly stromy pokáceny) nebo výrobky z tohoto dřeva zhotovené („zákaz“).
2. Vyžaduje, aby hospodářské subjekty uvádějící dřevo a dřevařské výrobky ze dřeva na vnitřní trh zavedly systém náležité péče a na tomto základě uplatňovaly „náležitou péči“. Hospodářské subjekty musí provádět řízení rizik a zajistit, aby na vnitřní trh bylo uváděno pouze zákonně vytěžené dřevo (tj. dřevo vytěžené v souladu se zákony země, ve které byly stromy pokáceny) nebo výrobky z tohoto dřeva zhotovené, či dřevo a výrobky ze dřeva, u

¹ Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 23, konsolidované znění: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:02010R0995-20200101>.

² Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Prosazování práva, správa a obchod v oblasti lesnictví (FLEGT) – návrh akčního plánu EU, KOM(2003) 251 v konečném znění.

³ Dřevo a dřevařské výrobky podle klasifikace v rámci kombinované nomenklatury stanovené v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, na něž se vztahuje nařízení o dřevu.

⁴ Eurostat 2020, Dřevěné výrobky a obchod spadající pod činnost (NACE Rev. 2) výroba (odvětví využívající dřevo (zpracování dřeva a výroba dřevěných výrobků (16) + výroba buničiny, papíru a výrobků z papíru (17) + tisk a činnosti související s tiskem (18.1) + výroba nábytku (31)) (včetně odhadů), http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Wood_products_-_production_and_trade.

kterých je riziko nezákonné těžby nanejvýše zanedbatelné, a toto doložit⁵ („povinnosti náležité péče“).

3. Vyžaduje, aby obchodníci se dřevem a dřevařskými výrobky, které již byly uvedeny na vnitřní trh, vedli záznamy o svých dodavateli a zákaznících („povinnost možnosti zpětného vysledování“).

Až do současného vykazovaného období, tj. března 2017 až února 2019 včetně, čl. 20 odst. 2 nařízení o dřevu požadoval, aby Komise každé dva roky vypracovala zprávu na základě informací, které ve svých dvouletých zprávách uvedou členské státy, a předložila ji Evropskému parlamentu a Radě⁶. Tato zpráva poskytuje analýzu zpráv o provádění nařízení o dřevu předložených všemi 28 zeměmi, které byly během sledovaného období členskými státy EU, a Norskem⁷. Zpráva podrobně uvádí, jak je nařízení o dřevu v EU a v EHP (dále jen „vnitřní trh“) prováděno, a nastiňuje závěry. Kromě toho se zpráva zabývá pokroky, jichž bylo dosaženo v souvislosti s dobrovolnými dohodami o partnerství FLEGT, právně závaznými obchodními dohodami mezi EU a zeměmi produkujícími dřevo mimo EU, a jejich přispěním k minimalizaci přítomnosti nezákonně vytěženého dřeva a dřevařských výrobků na vnitřním trhu.

2. Provádění – současný stav

2.1 Určení příslušných orgánů

V souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení o dřevu jsou země povinny určit jeden nebo více příslušných orgánů, které jsou odpovědné zejména za provádění pravidelných kontrol dodržování pravidel nařízení o dřevu ze strany hospodářských subjektů podle článku 4 nařízení o dřevu (zákaz) a článku 6 nařízení o dřevu ve spojení s článkem 5 prováděcího nařízení o náležité péči a kontrolních organizacích („povinnosti náležité péče“). Všechny země podávající zprávy včetně Lichtenštejnska a Islandu poskytly údaje o určených příslušných orgánech⁸. Struktury těchto institucí, pravomoci a postavení určených orgánů se v jednotlivých zemích liší v důsledku odlišných právních a institucionálních rámců.

Podle zpráv mají příslušné celostátní orgány v případě dováženého dřeva výhradní odpovědnost za kontrolu hospodářských subjektů v 18 zemích; v případě dřeva vytěženého v dané zemi tomu tak je v 11 zemích. Odpovědnost za kontrolu hospodářských subjektů byla částečně nebo úplně přenesena na příslušné regionální orgány v 10 zemích u dřeva

⁵Článek 5 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 607/2012 ze dne 6. července 2012 o prováděcích pravidlech pro systém náležité péče a pro četnost a povahu kontrol kontrolních organizací podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky (Text s významem pro EHP), Úř. věst. L 177, 7.7.2012, s. 16, dále jen „prováděcí nařízení o náležité péči a kontrolních organizacích“.

⁶Článek 20 nařízení o dřevu byl změněn článkem 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1010 ze dne 5. června 2019 o sladění povinností podávání zpráv v oblasti právních předpisů souvisejících s politikou životního prostředí a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EU) č. 995/2010, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EU, nařízení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a směrnice Rady 86/278/EHS (Text s významem pro EHP), Úř. věst. L 170, 25.6.2019, s. 115. V platnost vstoupil dne 1. ledna 2020. Zprávy členských států nyní pokrývají jeden kalendářní rok. Některé členské státy se proto rozhodly podat zprávu za celé dva kalendářní roky 2017 a 2018, nikoli za období březen 2017 až únor 2019.

⁷ Od Islandu a Lichtenštejnska nebyly obdrženy žádné zprávy.

⁸ Viz http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/list_competent_authorities_eutr.pdf.

vytěženého v dané zemi a v 7 zemích u dováženého dřeva. V některých případech mohou kontroly podpořit jiné orgány, jako jsou celní úřady a policie.

2.2 Sankce definované ve vnitrostátních právních řádech

Podle článku 19 nařízení o dřevu země stanoví pravidla pro sankce za porušení ustanovení nařízení o dřevu; stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Rovněž jsou povinny přijmout veškerá opatření nezbytná pro provádění těchto pravidel. Všechny země podávající zprávy poskytly údaje o svém právním rámci.

Všechny země podávající zprávy poskytly informace o rozsahu sankcí za potenciální porušení nařízení o dřevu⁹. Sankce mohou být správní i trestní v 9 zemích, pouze správní v 11 zemích a pouze trestní v 7 zemích.

V 28 zemích mohou být v případě zjištěných nedostatků uložena nápravná nebo podobná opatření (všechny země podávající zprávy kromě Itálie). Ta hospodářským subjektům umožňují upravit před opakovanou kontrolou jejich systémy náležité péče. Mohou být kombinována s prozatímními opatřeními, jako je konfiskace dřeva nebo zákaz jej uvádět na vnitřní trh.

Podrobnosti o pokutách za porušení nařízení o dřevu poskytlo 29 zemí; tyto pokuty se pohybují v rozsahu od částky pouhých 50 EUR po neomezené pokuty (viz obrázek 1). Nejvyšší nahlášené pokuty jsou ty, které se vztahují k zákazu uvádění nezákonně vytěženého dřeva a dřevařských výrobků z tohoto dřeva na vnitřní trh:

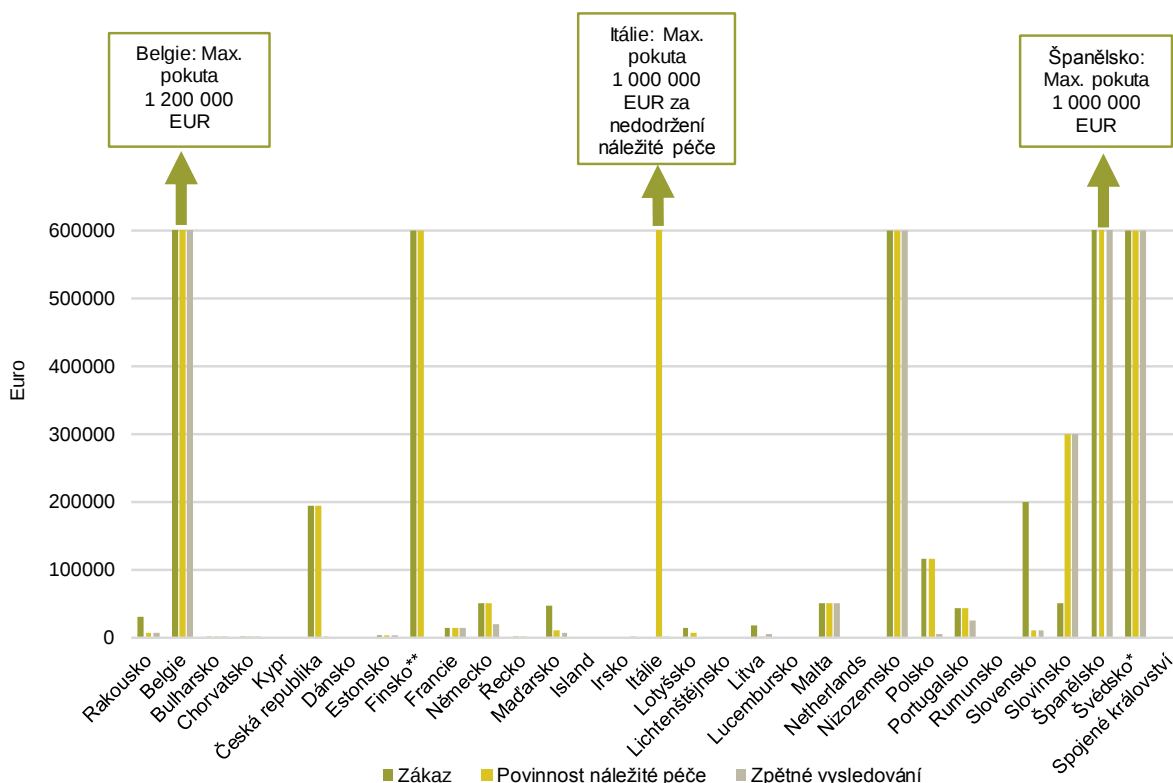
- do výše až 100 000 EUR: Bulharsko, Chorvatsko, Itálie, Litva, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko a Slovinsko,
- do výše až 1 000 000 EUR: Česká republika, Francie, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko, Slovensko a Španělsko,
- nad 1 000 000 EUR: Belgie, Estonsko.

Dánsko, Finsko a Švédsko oznámily, že nemají stanovený limit. Horní hranice pro trestní pokuty rovněž neexistují v Německu (porušení zákazu) a ve Spojeném království (porušení zákazu nebo povinnosti náležité péče).

Konfiskace dřeva nebo dřevařských výrobků byla jako potenciální sankce nahlášena 23 zeměmi a 17 zemí může pozastavit platnost povolení k obchodování.

Porušení nařízení o dřevu se trestá odnětím svobody v 17 zemích, přičemž nejdelším možným maximálním trestem je 10 let (Řecko).

⁹ Pokud nebyly informace obsaženy v národní zprávě, byly od vnitrostátních orgánů vyžádány dodatečné informace.

Obrázek 1: Maximální **správní pokuty** uložené hospodářským subjektům v důsledku porušení souvisejících s povinnostmi vykonávat náležitou péči, se zákazem uvádění nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh a s povinností možnosti zpětného vysledování v rámci celého dodavatelského řetězce podle nařízení o dřevě, pokud byly uvedeny. Island a Lichtenštejnsko nepředložily žádnou národní zprávu. Legenda: * = žádná horní hranice pokut za porušení zákazu, povinnosti náležitě péče a možnosti zpětného vysledování; ** = žádná horní hranice pokut za porušení zákazu a povinnosti náležitě péče.

U většiny zemí, které podávají zprávy o srovnatelných právních předpisech (například zákony k provádění nařízení FLEGT¹⁰ nebo nařízení o obchodu s volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami¹¹), mají sankce ukládané za porušení nařízení o dřevu obdobnou výši jako sankce uložené za porušení srovnatelných právních předpisů.

2.3 Kontroly hospodářských subjektů, obchodníků a kontrolních organizací

2.3.1 Odhad počtu hospodářských subjektů

Dvacet dva zemí poskytlo odhad celkového počtu hospodářských subjektů (viz tabulka 1). Je důležité poznamenat, že některé země vyžadují registraci hospodářských subjektů, ačkoliv to není požadavek nařízení o dřevu. V jiných zemích se odhady opírají o různé zdroje (celní údaje a další vnitrostátní databáze nebo registry, včetně povolení k těžbě). Kromě toho počet hospodářských subjektů závisí na velikosti dřevařského průmyslu každé země a struktuře jejího lesnického odvětví. Čísla udávající počet hospodářských subjektů navíc nejsou vždy

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 2173/2005¹¹ ze dne 20. prosince 2005 o zavedení režimu licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství.

¹¹ Nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi.

přímo srovnatelná, protože některé odhady mohou zahrnovat pouze aktivní hospodářské subjekty, zatímco jiné mohou zahrnovat hospodářské subjekty, které už nemusejí být aktivní. Hospodářské subjekty se mohou rovněž lišit, pokud jde o velikost, míru rizika v rámci dodavatelského řetězce, četnost dovozu dřeva a množství a hodnotu dovezeného dřeva.

Tabulka 1: Celkový počet hospodářských subjektů, které za vykazované období uvádějí na vnitřní trh dřevo těžené v dané zemi, dovezené nebo oba druhy dřeva, podle zemí (*země podávající zprávy za období březen 2017 až únor 2019; zbývající země vykazovaly od ledna 2017 do prosince 2018). [Čísla uváděná kurzivou jsou odhady. Některé země z různých důvodů předložily odhady nebo počty hospodářských subjektů ve smyslu nařízení o dřevu, z nichž byly vyloučeny některé fyzické nebo právnické osoby].

Země	Domácí hospodářské subjekty	Dovážející hospodářské subjekty	Domácí a dovážející hospodářské subjekty	Výjimky / komentáře
Rakousko*	140 000	7 000	není známo	Neznámý počet domácích hospodářských subjektů byl vyloučen, protože velmi malí vlastníci lesů nebyli zahrnuti do zjišťování o struktuře zemědělských podniků (tito vlastníci lesů nebyli zahrnuti do plánu kontrol, nicméně všichni vlastníci spadali pod dohled inspektorátu lesů, který prosazuje právní předpisy v oblasti lesnictví, včetně nařízení o dřevu). Blíže neurčený počet dovážejících hospodářských subjektů byl vyloučen, neboť jim chybělo číslo EORI nebo identifikační číslo pro účely DPH (tyto dovozy nejsou vyloučeny samy o sobě, ale zohledněny v přístupu zakládajícím se na riziku)
Belgie	2 340	4 800	není známo	O domácích hospodářských subjektech nejsou k dispozici žádné podrobné informace
Bulharsko*	4 000	není známo	není známo	Není k dispozici registr dovážejících hospodářských subjektů
Chorvatsko	není známo	3 589	není známo	
Kypr	62	780	2	
Česká republika*	300 000	2 500	není známo	
Dánsko*	24 000	3 889	(24 000)	„Prakticky žádné“ domácí hospodářské subjekty nejsou zároveň dovážejícími hospodářskými subjekty, ale < 1 % dovážejících hospodářských subjektů je zároveň domácími hospodářskými subjekty
Estonsko	10 000	450	1	20 domácích hospodářských subjektů vyloučeno z důvodu objemu dřeva uváděného na trh nedosahujícího určité prahové hodnoty
Finsko	350 000	2 000	není známo	
Francie	5 000	14 000	není známo	
Německo	2 000 000	27 000	není známo	
Řecko*	1 600	1 228	není známo	Blíže neurčený počet domácích hospodářských subjektů byl vyloučen, protože fyzické osoby uvádějící dřevo na trh se nezapočítávaly
Maďarsko	46 946	2 920	246	
Island	Nebyla předložena národní zpráva			
Irsko*	není známo	2 169	není známo	Blíže neurčený počet dovážejících hospodářských subjektů byl vyloučen, protože fyzické osoby uvádějící dřevo na trh se nezapočítávaly. Blíže neurčený počet dovážejících hospodářských subjektů byl vyloučen, neboť v průběhu 12měsíčního období provedli dovoz pouze jedenkrát. Vyloučené hospodářské subjekty mohou přesto podléhat kontrole
Itálie	není známo	30 210	není známo	Národní seznam hospodářských subjektů podle nařízení o dřevu se stále sestavuje
Lotyšsko	135 000	400	není známo	Blíže neurčený počet dovážejících hospodářských subjektů byl vyloučen, protože jejich roční dovozní hodnota nedosáhla určité prahové hodnoty (tyto hospodářské subjekty mohou stále podléhat kontrolám)
Lichtenštejnsko	Nebyla předložena národní zpráva			
Litva	17 000	1 481	není známo	
Lucembursko	400	484	0	
Malta	0	750	0	
Nizozemsko	100	4 900	není známo	
Norsko	120 000	5 500	není známo	

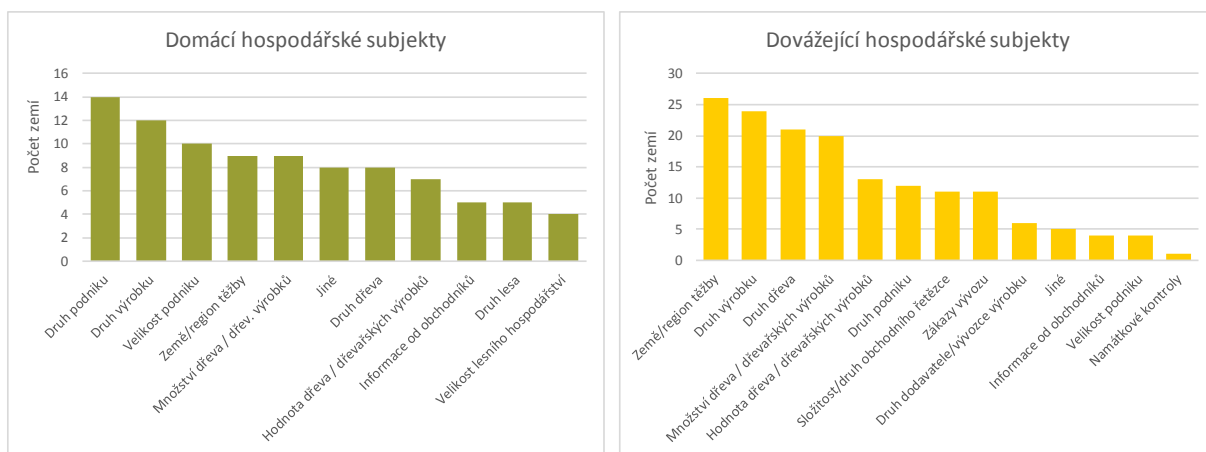
Země	Domácí hospodářské subjekty	Dovážející hospodářské subjekty	Domácí a dovážející hospodářské subjekty	Výjimky / komentáře
Polsko	není známo	8 000	není známo	
Portugalsko	1056	4 144	neupřesněno	Registrace je pro hospodářské subjekty povinná. Současný registrační systém formálně nekategorizuje hospodářské subjekty jako domácí nebo dovážející, nicméně tato funkce bude brzy k dispozici. V mezidobí jsou odhady založeny na hospodářské klasifikaci společnosti a typu produktu uváděného na trh
Rumunsko*	3 700	161	neupřesněno	
Slovensko	není známo	2 550	není známo	
Slovinsko	není známo	2 124	neupřesněno	Každý vlastník lesa, který prodává dřevo, se stává „hospodářským subjektem“. Vzhledem k počtu vlastníků lesů nebylo možné odhadnout celkový počet domácích hospodářských subjektů. 428 dovážejících hospodářských subjektů bylo vyloučeno, protože fyzické osoby uvádějící dřevo na trh se nezapočítávaly; 670 dovážejících hospodářských subjektů bylo vyloučeno, protože se jednalo o zahraniční dovozce
Španělsko*	800	6 000	neupřesněno	Řada hospodářských subjektů toto uvedla prostřednictvím prohlášení o odpovědnosti, která [povinně] předkládají
Švédsko*	880	4 473	10	Neznámý počet domácích hospodářských subjektů byl vyloučen z toho důvodu, že jejich těžba představovala kácení menší než 0,5 hektaru nebo probírku. 6 100 dovážejících hospodářských subjektů bylo vyloučeno, protože se nezapočítávaly fyzické osoby uvádějící dřevo na trh ani společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti a obchodní společnosti
Spojené království*	není známo	6 000	není známo	Bližší neurčený počet dovážejících hospodářských subjektů byl vyloučen, protože fyzické osoby uvádějící dřevo na trh se nezapočítávaly

2.3.2 Plány kontrol hospodářských subjektů a obchodníků

Podle článku 10 nařízení o dřevu jsou země povinny připravit a pravidelně aktualizovat plány kontrol přístupem založeným na analýze rizika, přičemž musejí mít flexibilitu k provádění dodatečných kontrol v reakci na nové informace, jako jsou opodstatněné obavy¹². Rovněž musejí o těchto kontrolách vést záznamy (článek 11). Všechny země potvrdily, že takové plány byly zavedeny. Většina zemí, které hlášení zaslaly, navíc oznámila vedení záznamů o kontrolách obchodníků (28) a kontrolních organizací (16).

Plány kontrol hospodářských subjektů primárně vycházejí z celních údajů a registrů vnitrostátních hospodářských subjektů nebo vlastníků lesů. Všechny země při vytváření svých plánů kontrol založených na analýze rizika berou v úvahu širokou škálu kritérií rizik, jako jsou – mimo jiné – země těžby, výrobek, druh a obavy třetích stran (viz obrázek 2).

¹² Jakékoliv příslušné informace týkající se nedodržování nařízení o dřevu – a podpořené dokladem nebo důkazem –, na které bude příslušný orgán upozorněn.

Obrázek 2: Kritéria rizik, která země berou v úvahu při plánování kontrol, podle počtu zemí, které je používají při plánování na základě rizik, pro kontroly domácích a dovážejících hospodářských subjektů.

2.3.3 Kontroly hospodářských subjektů

Od března 2017 do února 2019 provedly příslušné orgány celkem více než 17 280 kontrol hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo těžené v dané zemi a téměř 3 976 kontrol hospodářských subjektů uvádějících na trh dovezené dřevo.

U dřeva těžného v dané zemi provedlo 16 zemí 80 % nebo více naplánovaných kontrol a u dováženého dřeva tak učinilo 21 zemí (viz příloha zprávy).

Počty kontrol hospodářských subjektů nakládajících se dřevem těžným v dané zemi se v jednotlivých zemích výrazně lišily, přičemž některé země nahlásily tisíce kontrol a jiné nahlásily málo kontrol nebo žádné kontroly. V některých zemích jsou kontroly dodržování nařízení o dřevu součástí kontrol prováděných orgány odpovědnými za lesní správu. V takových případech země podávaly odlišná hlášení o počtu kontrol (např. Německo neohlásilo žádné plány ani počet kontrol, nicméně ohlásilo počet udělených sankcí). Belgie, Chorvatsko, Dánsko, Lotyšsko, Malta, Nizozemsko a Spojené království neprováděly kontroly hospodářských subjektů nakládajících se dřevem vytěženým v dané zemi, přičemž uvedly řadu důvodů, mimo jiné omezenou domácí produkci.

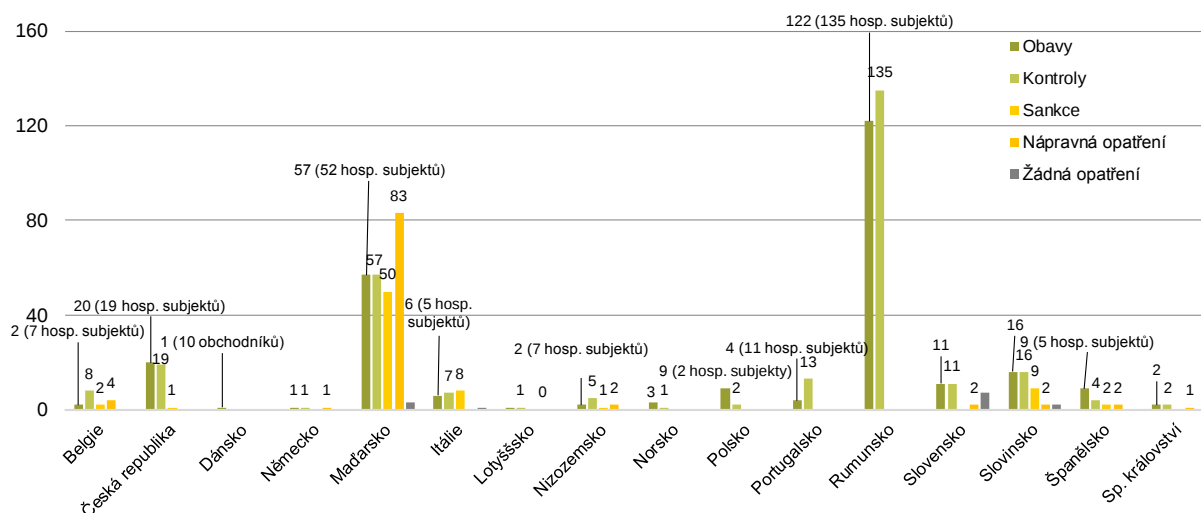
2.3.4 Kontroly obchodníků

Dvacet tři zemí provedlo kontroly celkem 2 333 obchodníků a toho, jak dodržují povinnost možnosti zpětného vysledování, přičemž počty kontrol sahaly od jedné (Belgie a Slovensko) po 683 (Bulharsko).

2.3.5 Opodstatněné obavy

Podle čl. 10 odst. 2 nařízení o dřevu mohou být kromě kontrol prováděných podle plánu založeného na analýze rizika taktéž prováděny kontroly v případě, že příslušný orgán má k dispozici významné informace, včetně opodstatněných obav třetích osob, týkající se dodržování nařízení o dřevu ze strany hospodářského subjektu. Osmnáct zemí ve svých zprávách uvedlo, že obdržely oznámení o opodstatněných obavách týkajících se hospodářských subjektů, a to zejména od nevládních organizací a celních orgánů (viz obrázek 3). Z 289 identifikovaných hospodářských subjektů byly u 282 (98 %) provedeny kontroly a donucovací opatření byla uplatněna proti 73 (okolo 26 %) z nich. V některých případech v době podávání zpráv kontroly stále probíhaly.

Tři země rovněž obdržely oznámení o opodstatněných obavách týkajících se obchodníků, a to zejména od nevládních organizací a od veřejnosti. 214 obdržených oznámení se týkalo 188 obchodníků, z nichž všichni byli zkontrolováni (100 %) a bylo uloženo 165 sankcí.

Obrázek 3: Země, které během vykazovacího období obdržely oznámení o opodstatněných obavách týkajících se hospodářských subjektů, včetně následných kontrol a donucovacích opatření (Rakousko, Bulharsko, Dánsko, Česká republika, Řecko, Irsko, Rumunsko, Španělsko, Švédsko a Spojené království vykazovaly období březen 2017 až únor 2019; zbývající země vykazovaly leden 2017 až prosinec 2018). Island a Lichtenštejnsko nepředložily žádnou národní zprávu.

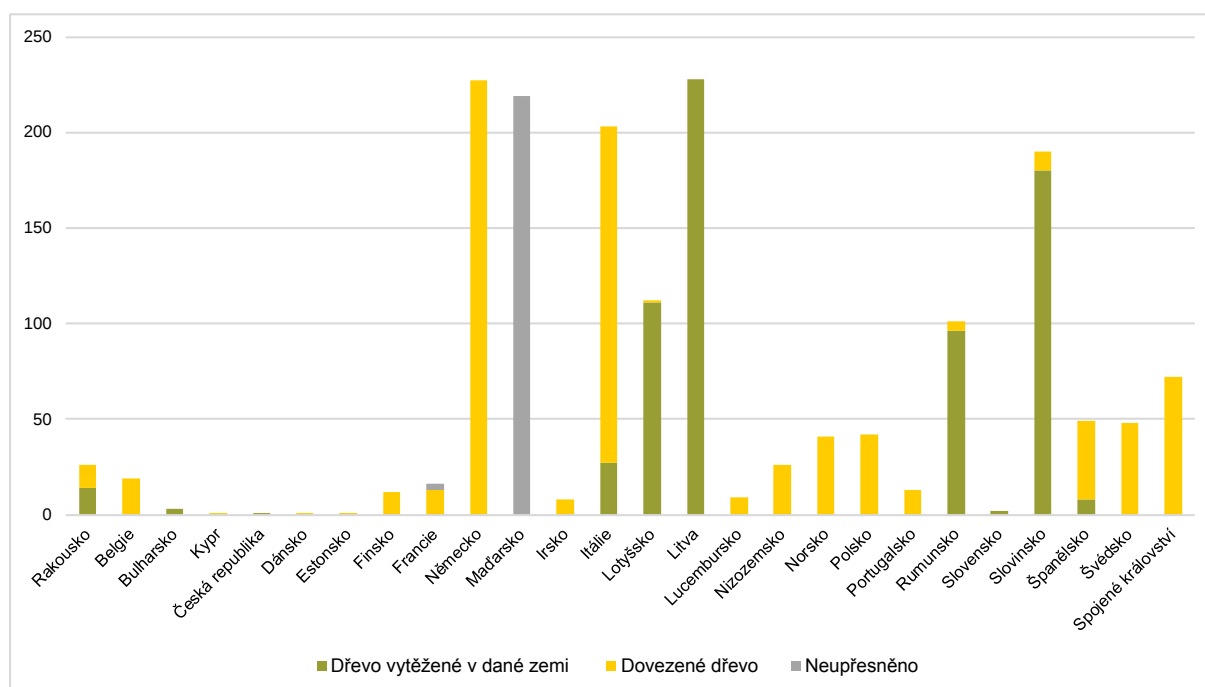
2.3.6 Donucovací opatření vyplývající z kontrol

Bylo zjištěno celkem 2 273 porušení; 1 552 porušení týkajících se dřeva těženého v dané zemi, 700 dovezeného dřeva a 21 porušení, která se týkala nespecifikovaného dřeva. Většina porušení týkajících se dřeva těženého v dané zemi se týkala uvádění nezákonně vytěženého dřeva na trh (1 228), zatímco většina porušení týkajících se dováženého dřeva se týkala porušení požadavků náležité péče (390).

Z celkového počtu 2 450 donucovacích opatření se většina (1 665) týkala dřeva vytěženého v dané zemi, 762 dovezeného dřeva a 23 nespecifikovaného dřeva (obrázek 4).

U dřeva vytěženého v dané zemi bylo uloženo 488 správních pokut, 231 nápravných opatření, 23 pozastavení, 6 konfiskací a 911 „ostatních sankcí“. U dováženého dřeva byla většina donucovacích opatření nápravná opatření (412) a správní pokuty (272); rovněž bylo provedeno 6 konfiskací, 4 pozastavení obchodu a 61 „ostatních sankcí“. Během tohoto období bylo uzavřeno třináct soudních případů (11 se týkalo dováženého dřeva, 2 dřeva těženého v dané zemi).

Problémy s možností zpětného vysledování dřeva vytěženého v dané zemi vedly v případě obchodníků ke 422 uložení nápravných opatření, 206 správním pokutám, 58 konfiskacím, 92 pozastavením obchodu a 20 dalším donucovacím opatřením. U dováženého dřeva bylo obchodníkům předáno 1 uložení nápravného opatření, uloženo 32 správních pokut a 3 konfiskací, 17 pozastavení obchodu a 2 ostatní donucovací opatření. U 121 nápravných opatření a 27 sankcí nebylo určeno, zda bylo dřevo dovezeno, nebo vytěženo v dané zemi.

Obrázek 4: Celkový počet donucovacích opatření přijatých proti hospodářským subjektům během sledovaného období podle zemí, v případě zemí, které ohlásily přijetí opatření (Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Irsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Spojené království, Španělsko a Švédsko vykázaly období březen 2017 až únor 2019; zbývající země vykazovaly leden 2017 až prosinec 2018). Součty nezahrnují 804 případů týkajících se dřeva těženého v dané zemi, které byly postoupeny policii, a probíhajících případů dovezeného dřeva (Lotyšsko) a 26 případů týkajících se dováženého dřeva, kterým bylo uděleno ústní varování, ale zatím žádné další kroky podniknuty nebyly (Malta). Island a Lichtenštejnsko nepředložily žádnou národní zprávu.

2.3.7 Kontroly kontrolních organizací

Podle čl. 8 odst. 4 nařízení o dřevu a čl. 6 odst. 1 prováděcího nařízení o náležité péči a kontrolních organizacích, by měly příslušné orgány provádět kontroly kontrolních organizací registrovaných v dané zemi, a to alespoň jednou za dva roky. Do konce vykazovaného období (únor 2019) bylo v EU uznáno 13 kontrolních organizací¹³.

Německo, Itálie, Lotyšsko a Spojené království zkontrolovaly všechny kontrolní organizace s hlavním sídlem v dané zemi. Francie a Nizozemsko, kde mají své hlavní sídlo dvě kontrolní organizace, zkontrolovaly každá po jedné organizaci. Estonsko a Španělsko, každé s jednou kontrolní organizací, ve svých zprávách neuvedly provedení kontroly ani u jedné z nich. Estonsko uvedlo, že hospodářské subjekty nevyužívaly služby kontrolní organizace, a Španělsko uvedlo, že kontrolní organizace v jejich zemi tuto funkci nevykonávala. Žádná z kontrol nevedla k tomu, že by Komisi byly ohlášeny problémy, které by mohly vést k odnětí uznání kontrolní organizace.

2.4 Dobrovolné dohody o partnerství v rámci FLEGT – příspěvek k provádění a prosazování nařízení o dřevu

Od roku 2003, kdy byl přijat akční plán FLEGT, bylo ratifikováno sedm dobrovolných dohod o partnerství (Kamerun, Středoafrická republika, Ghana, Indonésie, Libérie, Konžská republika a Vietnam) a dvě dobrovolné dohody o partnerství byly parafovány (Guyana a

¹³ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/List_of_recognised_MOs.pdf

Honduras). Se šesti zeměmi probíhají jednání (Pobřeží slonoviny, Demokratická republika Kongo, Gabon, Laos, Thajsko a Malajsie). Indonésie je jedinou zemí vydávající licence FLEGT. Licence začala vydávat dne 15. listopadu 2016¹⁴.

Deset zemí zaznamenalo, že v důsledku procesů týkajících se dobrovolných dohod bylo dodržování nařízení o dřevu usnadněno. Jedna země navíc uvedla, že tyto procesy vedly ke snížení počtu kontrol. Nicméně 16 zemí uvedlo, že dosud nemají spolehlivá zjištění týkající se toho, zda a jak procesy týkající se dobrovolných dohod o partnerství přispívají k provádění a prosazování nařízení o dřevu.

Pokud jde o přispění k provádění a prosazování nařízení o dřevu, hodnocení potenciálního významu různých procesů souvisejících s dobrovolnými dohodami o partnerství (jak uzavřenými, tak projednávanými) ze strany jednotlivých zemí se výrazně lišilo v závislosti na různé míře obchodní expozice. Indonésie, Vietnam, Kamerun a Malajsie jsou v rámci procesů týkajících se dobrovolných dohod o partnerství považovány za vysoce nebo středně významné. Na druhou stranu potenciální význam dobrovolných dohod o partnerství s Guyanou, Hondurasem, Laosem a Libérií byl většinou vnímán jako nízký. Existuje několik výjimek – například jedna dobrovolná dohoda o partnerství, která má vysokou potenciální relevantnost pouze pro jednu nebo dvě země.

Příslušné orgány identifikovaly jakožto priority pro provádění a prosazování nařízení o dřevu několik dalších zemí, které nejsou zapojeny do procesů souvisejících s dobrovolnými dohodami o partnerství, mezi něž patří Ukrajina, Ruská federace, Čína, Brazílie, Bělorusko, Myanmar a Srbsko.

2.5 Spolupráce při provádění a prosazování nařízení o dřevu

Článek 12 nařízení o dřevu vyzývá ke spolupráci k zajištění dodržování nařízení o dřevu a k výměně informací o závažných nedostacích zjištěných kontrolami a o sankcích uložených v rámci dané země. Dvacet sedm zemí ve svých zprávách uvedlo, že na výměně informací nebo koordinování společných kontrol spolupracují s vnitrostátními agenturami, zejména s celními nebo daňovými agenturami, orgány CITES a policií nebo dalšími donucovacími orgány.

Kromě toho 25 zemí ve svých zprávách uvedlo spolupráci s dalšími příslušnými orgány a s institucemi EU. To se týkalo zejména účasti na setkáních expertní skupiny EUTR-FLEGT, využívání online platformy příslušných orgánů EUTR-FLEGT, kterou řídí Komise, spolupráce s Komisí a zapojení do seversko-pobaltské spolupráce (Nordic-Baltic cooperation).

16 zemí ve svých zprávách uvedlo výměnu informací s institucemi v zemích mimo EU, zejména ve Spojených státech, a s nevládními organizacemi.

2.6 Zdroje dostupné k provádění a prosazování nařízení o dřevu

Lidské a finanční zdroje, které mají příslušné orgány k dispozici pro účely provádění a prosazování nařízení o dřevu, se v jednotlivých zemích výrazně liší, ačkoliv ohlášené zdroje

¹⁴Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1387 ze dne 9. června 2016, kterým se mění přílohy I a III nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 v návaznosti na dobrovolnou dohodu o partnerství s Indonésií, pokud jde o režim licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropské unie, C/2016/3438, Úř. věst. L 223, 18.8.2016, s. 1.

jsou obtížně srovnatelné s ohledem na odlišnou míru podrobností poskytnutých jednotlivými zeměmi. Kombinované lidské zdroje se pohybovaly v rozmezí od jedné osminy (0,125) ekvivalentu plného pracovního úvazku po 20 ekvivalentů plného pracovního úvazku¹⁵ u dováženého dřeva a dřeva těženého v dané zemi, ačkoliv stěžejní pracovníci jsou v mnoha zemích podporováni ještě dalšími lidskými zdroji. Dostupné finanční zdroje se velmi liší, protože rozpočty se v některých zemích zdají být velmi omezené. Deset zemí uvedlo, že na provádění a prosazování nařízení o dřevu neexistoval žádný zvláštní rozpočet; není jasné, které z těchto zemí nemusí dodržovat konkrétní horní hranici a kterým zemím žádný konkrétní rozpočet přidělen nebyl.

3. Technická pomoc hospodářským subjektům a rozvoj jejich kapacit

Během vykazovaného období poskytlo 24 zemí hospodářským subjektům pomoc a vzdělávání, a to především v podobě kurzů, přednášek nebo seminářů, následovaných poskytováním informací online. Nejčastěji uváděným typem školení bylo poskytování informací o povinnostech hospodářských subjektů podle nařízení o dřevu (24 zemí), po nichž následovalo poskytnutí konkrétních pokynů o tom, jak zavést systém náležité péče (20 zemí), a pokynů o postupu kontrol plnění povinností v souladu s nařízením (16 zemí). Čtyři země uvedly, že hospodářským subjektům neposkytly během sledovaného období žádné školení.

Počet hospodářských subjektů uvedených ve zprávě, které tyto činnosti oslovily, se mezi jednotlivými zeměmi výrazně lišil, od 7 (Kypr) po 4 000 (Německo). Podíl hospodářských subjektů, které absolvovaly školení, z řad mikropodniků a malých a středních podniků se pohyboval od nuly (Kypr, Německo, Řecko, Norsko a Rumunsko) do 100 % (Česká republika, Dánsko, Itálie a Švédsko); malé a střední podniky tvořily v průměru 59 % zapojených hospodářských subjektů (v zemích, které poskytly podrobné počty zapojených hospodářských subjektů).

4. Závěry

Tato třetí zpráva o provádění nařízení o dřevu odhaluje pokrok po šesti letech jeho uplatňování. Všechny země splňují formální požadavky nařízení o dřevu. Během sledovaného období zůstal počet kontrol prováděných u domácích hospodářských subjektů ve srovnání s předchozím obdobím téměř stejný, zatímco kontroly u dovážejících hospodářských subjektů se zvýšily. Celkově se sankce uplatňované za porušení nařízení o dřevu v procentním poměru ke všem provedeným kontrolám snížily.

I přes tento pokrok je třeba nadále vyvíjet snahu k zajištění rovnoměrného a účinného uplatňování nařízení o dřevu v jednotlivých zemích. Nerovnoměrné provádění může mít potenciální důsledky pro efektivitu právních předpisů i vytváření rovných podmínek pro hospodářské subjekty. V několika zemích zůstal počet kontrol v porovnání s počtem hospodářských subjektů poměrně nízký a lze pochybovat o tom, zda takový nízký počet kontrol může mít skutečně odrazující účinek v celém odvětví. Kromě toho by měla být vyvinuta další snaha k zajištění toho, aby rozsah a kvalita prováděných kontrol odrážely konzistentnější přístup v rámci EU.

Ačkoliv v některých zemích bylo dosaženo pokroku, současná úroveň technické kapacity a zdrojů (lidských i finančních), které byly přiděleny příslušným orgánům, často neodpovídá

¹⁵ Vysoký počet pracovníků, který ve svých zprávách uvedly Itálie, Lotyšsko a možná i další, může vycházet z toho, že byli započítáni celní pracovníci a lesní inspektoři obecně.

potřebám a ve většině členských států je třeba ji zvětšit tak, aby se zvýšil počet kontrol shody a zlepšila se jejich kvalita.

O tom, do jaké míry k provádění nařízení o dřevu přispívají dobrovolné dohody o partnerství, existují na základě zkušeností členských států jen slabé důkazy.